

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. május 10.
(OR. en)

9254/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0139(NLE)

ENV 484
MAR 74

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. május 10.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 236 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által az Észak-atlanti áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület (NACES védett tengeri terület) kijelöléséről szóló határozat és az említett területtel való gazdálkodásról szóló ajánlás módosításainak az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény keretében tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 236 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 236 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.5.10.
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az Észak-atlanti áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület (NACES védett tengeri terület) kijelöléséről szóló határozat és az említett területtel való gazdálkodásról szóló ajánlás módosításainak az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény keretében tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Északkelet-atlanti Tengerikörnyezet-védelmi Bizottságban az Észak-atlanti áramlat és Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület (NACES védett tengeri terület) létrehozásáról szóló 2021/01. sz. határozatot a hatály kiterjesztése tekintetében módosító határozatnak és a NACES védett tengeri területtel való gazdálkodásról szóló 2021/01. sz. ajánlást módosító ajánlásnak az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: OSPAR-egyezmény) keretében tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont kialakítása.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az OSPAR-egyezmény

Az OSPAR-egyezmény célja az északkelet-atlanti tengeri területnek az emberi tevékenységek káros hatásaival szembeni védelme az emberi egészség megóvása és a tengeri ökológiai rendszer megőrzése, illetve, amennyiben ez lehetséges, a káros hatásokat szenvedett tengeri területek helyreállítása érdekében. Az egyezménynek 16 részes fele van: Belgium, Dánia, az Egyesült Királyság, az EU¹, Finnország, Franciaország, Hollandia, Írország, Izland, Luxemburg, Németország, Norvégia, Portugália, Spanyolország, Svájc és Svédország. Az egyezményt 1992. szeptember 22-én nyitották meg aláírásra az Oslói és Párizsi Bizottságok miniszteri ülésén Párizsban, és 1998. március 25-én lépett hatályba.

2.2. Az OSPAR-bizottság

Az egyezmény 10. cikke szerint létrehozott OSPAR-bizottság az egyes részes felek képviselőiből áll, rendszeres időközönként és különleges körülmények miatt bármikor ülésezik. Feladatai közé tartozik az egyezmény végrehajtásának felügyelete, valamint a tengeri terület állapotának, az elfogadott intézkedések hatékonyságának, a prioritásoknak és az esetleges kiegészítő vagy eltérő intézkedések szükségességének a felülvizsgálata.

Az egyezmény 20. cikke értelmében minden részes fél egy szavazattal rendelkezik a bizottságban. Az EU annyi szavazattal van felruházva, ahány tagállama részes fele az egyezménynek. Az EU nem szavaz abban az esetben, ha tagállamai gyakorolják saját szavazati jogukat, és fordítva.

Az egyezmény 15. cikkének (3) bekezdése szerint a bizottság a részes felek egyhangú szavazatával fogadja el az egyezmény módosításait.

2.3. Az OSPAR-bizottság tervezett jogi aktusai

2021. október 1-jén megtartott 24. éves miniszteri ülésén az OSPAR-bizottság elfogadta az Észak-atlanti-áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület létrehozásáról szóló 2021/01. sz. OSPAR-határozatot, valamint az említett területtel való gazdálkodásról szóló 2021/01. sz. ajánlást. Emellett döntés született arról is, hogy a védett tengeri terület hatályát a jövőben felül kell vizsgálni annak kiterjesztése céljából. Az OSPAR által 2022-ben indított felülvizsgálati folyamat alapján a Bizottság most a védett tengeri terület hatályának kiterjesztését javasolja annak érdekében, hogy az további fajokra és élőhelyekre, valamint a tengerfenékre, az óceánfenékre és annak altalajára is kiterjedjen.

¹ A Tanács 98/249/EK határozata (1997. október 7.) az Atlanti-óceán észak-keleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény megkötéséről (HL L 104., 1998.4.3., 1. o.).

A 2021/01. sz. határozat módosításáról szóló határozat (a továbbiakban: tervezett határozat) és a 2021/01. sz. ajánlás módosításáról szóló ajánlás (a továbbiakban: tervezett ajánlás) OSPARI általi véglegesítése folyamatban van (a továbbiakban együttesen: a tervezett jogi aktusok).

A tervezett jogi aktusok egyetlen lényegi módosítása a védett tengeri terület hatályának és célkitűzéseinek kiterjesztése a tengeri madarak és a tengerfenék feletti vízréteg ökoszisztémáinak védelmén túlra (amelyre a meglévő OSPAR-határozat és -ajánlás már vonatkozik). E bővítés célja nemcsak a tengerimadár-populációk, hanem tágabb értelemben a tengeri biodiverzitás és a különböző ökoszisztémák integritásának, valamint azok funkcióinak és folyamatainak a fenntartása és adott esetben helyreállítása a védett tengeri területen belül.

A határozat kiterjeszti a meglévő NACES védett tengeri terület hatályát, és megadja a terület határait jelölő földrajzi koordinátákat (földrajzi szélesség/hosszúság). A NACES védett tengeri területtel való gazdálkodásról szóló 2021/01. sz. OSPAR-ajánlást módosító ajánlás célja, hogy iránymutatást nyújtson az OSPAR szerződő feleinek olyan intézkedések elfogadásában, amelyek a tengerimadár-populációk, a tengeri biodiverzitás és a különböző ökoszisztémák integritásának, valamint azok funkcióinak és folyamatainak fenntartására és adott esetben helyreállítására irányulnak a védett tengeri területen belül, az ezen ajánlás mellékletében meghatározott általános és konkrét állományvédelmi célkitűzésekkel összhangban.

Az alátámasztó tudományos elemzéseket az OSPAR honlapján közzétett átfogó dokumentum² mutatja be. 600 000 km²-es kiterjedésével (franciaországnyi méretű terület) a NACES védett tengeri terület az OSPAR-hálózat legnagyobb védett tengeri területe. Ez az OSPAR-egyezmény hatálya alá tartozó tengeri területen belül a nemzeti joghatóságon kívül eső területen a nyolcadik közösen kijelölt védett tengeri terület.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Több alkalommal is elismerték a tengeri biológiai sokféleség és ökoszisztémák védelmének szükségességét, többek között a nemzeti joghatóságon kívül eső tengeri területeket illetően. A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiáról szóló, 2020 októberében elfogadott következtetéseiben a Tanács üdvözli azt a célkitűzést, miszerint az EU tengereinek legalább 30 %-át védeni, ennek egyharmadát pedig szigorúan védeni kell. Következtetéseiben a Tanács azt is kiemeli, hogy ez olyan célkitűzés, amelyet a tagállamoknak közösen kell elérniük, valamint elismeri, hogy sürgősen fokozni kell az erőfeszítéseket az összes védett terület tekintetében a velük való hatékony gazdálkodás biztosítása, egyértelmű természetvédelmi célkitűzések és intézkedések meghatározása, valamint azok megfelelő nyomon követése és megerősítése érdekében. A következtetések hangsúlyozzák továbbá, hogy fontos szinergiákra és kölcsönös előnyökre törekedni a biológiai sokféleséggel kapcsolatos multilaterális környezetvédelmi megállapodásokkal, például az OSPAR-ral, valamint fontos a biológiai sokféleséggel kapcsolatos szempontokat és célokat integrálni a releváns nemzetközi és regionális folyamatokba. Ezzel összefüggésben a Tanács a következtetéseiben megerősíti, hogy az EU támogatja és szorgalmazza, hogy 2021-ben sor kerüljön egy, a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségére vonatkozó, az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretébe illeszkedő, ambiciózus, jogilag kötelező erejű nemzetközi megállapodás megkötésére.

² A legfrissebb változat a következő címen érhető el:

[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf\(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf)

2022 decemberében a Biológiai Sokféleség Egyezmény feleinek 15. konferenciája elfogadta a biológiai sokféleségről szóló Kunming-Montreal megállapodást, amelynek 3. célkitűzése szerint lehetővé kell tenni, illetve biztosítani kell, hogy 2030-ig a szárazföldi, belvízi, valamint part menti és tengeri területek legalább 30 %-a – különösen a biológiai sokféleség, valamint az ökoszisztéma-funkciók és -szolgáltatások szempontjából különösen fontos területek – magában hatékony védelemben és kezelésben részesüljenek a védett területek ökológiaiként reprezentatív, jól összekapcsolt és méltányosan irányított rendszerei és egyéb hatékony területalapú védelmi intézkedések révén. Az EU és az összes tagállam részes fele a Biológiai Sokféleség Egyezménynek.

Tekintettel az OSPAR-bizottság 2023. június 26–30-i ülésére, uniós álláspontot kell kialakítani, mivel a tervezett határozat jogilag kötelező erejű szöveg. Még ha a tervezett ajánlás jogilag nem is lenne kötelező erejű, az uniós álláspontnak ajánlott mindkét „tervezett jogi aktusra” kiterjednie, mert azok szorosan kapcsolódnak egymáshoz, és a tervek szerint együttesen kerülnek elfogadásra. Mivel e tervezett jogi aktusok megkönnyítik az EU nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítését, illetve nemzetközi törekvéseinek megvalósítását, továbbá fokozzák a környezet védelmét, ajánlott, hogy az Unió támogassa mind a tervezett határozat, mind a tervezett ajánlás elfogadását.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése kimondja, hogy *„A Tanács a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján határozatot fogad el [...] a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat.”*

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az OSPAR-bizottságot megállapodás, nevezetesen az OSPAR-egyezmény hozta létre.

Az OSPAR-bizottság által elfogadandó határozat joghatással bíró jogi aktus, mivel az OSPAR-egyezmény értelmében valamennyi OSPAR-határozat jogilag kötelező erejű a szerződő felekre nézve (13. cikk (2) bekezdés). Bár az ajánlások jogilag nem kötelező erejűek, ebben az esetben a NACES védett tengeri területtel való gazdálkodásról szóló OSPAR-ajánlás szorosan kapcsolódik a területkijelölésről szóló OSPAR-határozathoz, ezért helyénvaló mindkettőről egyetlen, uniós álláspontot kialakító határozatban rendelkezni.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják az OSPAR-egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős

célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktusok elsődleges célkitűzése és tartalma a környezet védelmével kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az Észak-atlanti áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület (NACES védett tengeri terület) kijelöléséről szóló határozat és az említett területtel való gazdálkodásról szóló ajánlás módosításainak az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény keretében tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 192. cikkének (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény³ (a továbbiakban: egyezmény), amelynek az Unió szerződő fele, 1998. március 25-én hatályba lépett.
- (2) Az egyezmény 10. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyezmény 10. cikkének (1) bekezdésével létrehozott bizottság (a továbbiakban: OSPAR-bizottság) az egyezmény 13. cikkének megfelelően határozatokat és ajánlásokat fogadhat el.
- (3) Az OSPAR-bizottság a 2021. október 1-jén megtartott 24. éves ülésén elfogadta az Észak-atlanti-áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület létrehozásáról szóló 2021/01. sz. OSPAR-határozatot, valamint az említett területtel való gazdálkodásról szóló 2021/01. sz. ajánlást⁴. Emellett döntés született arról is, hogy a védett tengeri terület hatályát felül kell vizsgálni annak kiterjesztése céljából.
- (4) Az elvégzett felülvizsgálat alapján került kidolgozásra az OSPAR-bizottságnak az Észak-atlanti-áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület (a továbbiakban: NACES védett tengeri terület) létrehozásáról szóló 2021/01. sz. OSPAR-határozat módosításáról szóló tervezett határozata és az említett területtel való gazdálkodásról szóló 2021/01. sz. OSPAR-ajánlás módosításáról szóló tervezett ajánlása. Az OSPAR-bizottság a 2023. június 26-án tartandó 26. rendes ülésén várhatóan elfogadja ezt a tervezett határozatot és a tervezett ajánlást.

³ HL L 104., 1998.4.3., 2. o.

⁴ Az uniós álláspont az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény által létrehozott bizottságban az Észak-atlanti-áramlat és Jevlanov-fenékhegy védett tengeri terület (NACES védett tengeri terület) létrehozásáról szóló határozattal és a NACES védett tengeri területtel való gazdálkodásról szóló ajánlással kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról szóló, 2021. szeptember 28-i (EU) 2021/1796 tanácsi határozatban található (HL L 361., 2021.10.12., 46. o.).

- (5) Az OSPAR-bizottság tervezett határozata kiterjeszti a meglévő NACES védett tengeri terület hatályát, és megadja a terület határait jelölő földrajzi koordinátákat (földrajzi szélesség/hosszúság).
- (6) Az OSPAR-bizottság tervezett ajánlása iránymutatást kíván nyújtani a szerződő feleknek fellépéseik tekintetében és az ajánlás mellékletében meghatározott – a tervezett határozattal kiterjesztett hatálynak megfelelő – felülvizsgált célkitűzések megvalósítására irányuló intézkedések elfogadása során.
- (7) Az OSPAR-bizottság két tervezett jogi aktusa szorosan kapcsolódik egymáshoz, ezért indokolt mindkettőről egyetlen uniós álláspontban rendelkezni.
- (8) Mivel az említett bizottság által hozandó határozat kötelező érvényű lesz az Unióra nézve, helyénvaló meghatározni az Unió által az OSPAR-bizottságban képviselendő álláspontot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az OSPAR-bizottság 26. ülésén az Unió által képviselendő álláspont az, hogy támogatni kell az Észak-atlanti-áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri terület létrehozásáról szóló 2021/01. sz. határozatot a hatály kiterjesztése tekintetében módosító határozat elfogadását, továbbá támogatni kell az Észak-atlanti-áramlat és a Jevlanov-tengermedence védett tengeri területtel való gazdálkodásról szóló 2021/01. sz. OSPAR-ajánlást a célkitűzések kiterjesztése tekintetében módosító ajánlás elfogadását.

2. cikk

Az Unió képviselői az OSPAR-bizottság 26. ülése fejleményeinek fényében a Tanács keretében való további határozathozatal nélkül, a tagállamokkal helyszíni koordinációs megbeszélések keretében folytatott konzultáció alapján pontosíthatják az 1. cikkben említett álláspontot.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*